

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W BYDGOSZCZY
ul. Długa 47, 85-034 Bydgoszcz
tel. (52) 345-56-44, fax (52) 345-56-17
E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, dnia 30 maja 2014r.

Znak sprawy: RBG-61-31/13/AS

DECYZJA nr RBG – 12/2014

I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy – po przeprowadzeniu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez **Inkantor.pl Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Poznaniu**

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów –

po uprawdopodobnieniu stosowania przez **Inkantor.pl Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Poznaniu** praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

posługiwaniu się wzorcem umownym pn. *Regulamin* zawierającym postanowienia umowne wpisane - na podstawie art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964r. *Kodeks postępowania cywilnego* (Dz.U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.) – do rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone w brzmieniu:

1. Operator nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia powstałe po stronie banków obsługujących Rachunki Użytkownika i Operatora,

2. Operator nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia, które wynikają z właściwości lub awarii systemów bankowych wykorzystywanych przez Użytkownika,

co może stanowić naruszenie art. 24 ust 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. *o ochronie konkurencji i konsumentów*;

i po przyjęciu przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **zobowiązania** złożonego przez **Inkantor.pl Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Poznaniu** do:

zmiany stosowanych we wzorcu umownym pn. *Regulamin* postanowień o treści:

1. *Operator nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia powstałe po stronie banków obsługujących Rachunki Użytkownika i Operatora, i zastąpienia go postanowieniem w brzmieniu: Operator nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia powstałe po stronie banków obsługujących Rachunki Użytkownika;*
2. *Operator nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia, które wynikają z właściwości lub awarii systemów bankowych, i zastąpienia go postanowieniem w brzmieniu: Operator nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia, które wynikają z właściwości lub awarii systemów bankowych wykorzystywanych przez Użytkownika;*

nakłada się na tego przedsiębiorcę obowiązek wykonania opisanego powyżej zobowiązania w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, poprzez zamieszczenie stosownych zmian w Regulaminie na stronie internetowej Inkantor.pl.

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy – po przeprowadzeniu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez **Inkantor.pl Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Poznaniu**

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów –

nakłada się na tego przedsiębiorcę obowiązek złożenia Prezesowi UOKiK informacji o stopniu realizacji zobowiązań w terminie do 31 lipca 2014r. poprzez przedłożenie zmienionego wzorca umownego pn. *Regulamin* oraz potwierdzenie faktu zamieszczenia tego regulaminu w wyznaczonym terminie na stronie internetowej Inkantor.pl.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (**dalej: Prezes UOKiK lub organ ochrony konsumentów**) postanowieniem Nr RGB-209/2013 z dnia 27 sierpnia 2013r. – wszczął z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez **Inkantor.pl Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Poznaniu (dalej: Inkantor.pl lub Spółka)** praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W toku niniejszego postępowania Prezes UOKiK pismem z dnia 27 sierpnia 2013 r. wezwał Inkantor.pl do ustosunkowania się do przedstawionych zarzutów. W piśmie, które wpłynęło do Delegatury UOKiK w Bydgoszczy dnia 11 września 2013r. Spółka złożyła wyjaśnienia dotyczące zakwestionowanych postanowień Regulaminu. Wskazała w nim, iż mając na uwadze dobro konsumenta, Spółka proponuje jednoznaczne doprecyzowanie treści wskazanych punktów. Następnie w piśmie z dnia 29 stycznia 2014r. Spółka zwróciła się z prośbą o zakwalifikowanie wyjaśnień oraz złożonego zobowiązania zawartego w piśmie z dnia nadania 10 września 2013r. jako zobowiązania w trybie art. 28 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

Następnie pismem z dnia 30 kwietnia 2014r. skierowano do Spółki zawiadomienie o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz o możliwości przeglądania akt

i wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego. Spółka nie skorzystała z tej możliwości.

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie zebranych w toku postępowania dokumentów Prezes UOKiK ustalił, iż Inkantor.pl Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu jest spółką prawa handlowego wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000384166, prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy KRS. Zgodnie z wpisem, przedmiotem działalności Spółki jest m. in. działalność kantorowa, maklerska związana z rynkiem papierów wartościowych i towarów giełdowych oraz działalność portali internetowych. Spółka ta prowadzi kantor internetowy od 26 stycznia 2012 r. Inkantor.pl świadczy na rzecz konsumentów m. in. następujące usługi: wymianę walut obcych na walutę polską i odwrotnie; stałą obsługę spłaty zobowiązań zaciągniętych w walucie obcej; sprzedaż przepłaconych kart walutowych i obsługę zleceń terminowych zakupu lub sprzedaży walut obcych.

W związku z prowadzoną działalnością kantoru internetowego Spółka stosuje wzór umowny pn. *Regulamin*. W przedłożonym dokumencie Prezes UOKiK dopatrył się naruszeń, o których mowa w pkt I. sentencji.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes UOKiK zważył, co następuje:

Interes publiczny

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o *ochronie konkurencji i konsumentów*, podejmuje się ochrony interesów konsumentów wyłącznie w interesie publicznym. Naruszenie interesu publicznego ma miejsce wówczas, gdy skutkami działań sprzecznych z ww. ustawą jest szerszy krąg uczestników rynku albo gdy działania te wywołują na rynku inne niekorzystne zjawiska.¹ Zatem warunkiem koniecznym do uruchomienia instrumentów przewidzianych ustawą jest zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorców naruszają jej przepisy i jednocześnie stanowią zagrożenie dla interesu publicznego.

Niniejsze postępowanie dotyczy podejrzenia stosowania przez Inkantor.pl praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów korzystających z usług internetowej wymiany walut, oferowanej przez Spółkę, jak i tych potencjalnych, którzy chcieliby dokonać wymiany walut w tym właśnie e-kantorze.

Oznacza to *de facto*, że przedmiotowe praktyki mogłyby dotyczyć nieokreślonego z góry kręgu adresatów, a zatem naruszać zbiorowy interes konsumentów. Wobec powyższego uznać należy, iż niniejsze postępowanie prowadzone było w interesie publicznym.

---

¹ por. Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 stycznia 2009 r., sygn. akt: XVII Ama 26/08

Przedsiębiorca

Przepisy art. 4 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. 2013, poz. 672 j.t. z późn. zm.) definiują przedsiębiorcę jako osobę fizyczną, osobę prawną i jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą – czyli zgodnie z art. 2 ustawy *o swobodzie działalności gospodarczej* – zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową, poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także zawodową wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

Inkantor.pl, będąc spółką prawa handlowego wpisaną do Rejestru Przedsiębiorców KRS, prowadzi nieprzerwanie od 26 stycznia 2012 r. działalność kantorową związaną z działalnością portali internetowych. Zatem działalność Spółki ma charakter zarobkowy, zorganizowany i ciągły.

Wobec powyższego, należy przyjąć, iż Inkantor.pl spełnia przesłanki wymagane do bycia przedsiębiorcą w myśl powołanych wcześniej ustaw. W konsekwencji jej działania mogą być poddane ocenie w toku postępowania przed Prezesem UOKiK.

Przesłanki wydania decyzji zobowiązującej z art. 28 uokik

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, jeżeli w toku postępowania przed Prezesem UOKiK w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy lub innych informacji, będących podstawą wszczęcia postępowania – że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 *uokik*, jednak zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes UOKiK może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.

Decyzja zobowiązująca jest specyficznym instrumentem służącym „polubownemu” zakończeniu postępowania przed Prezesem UOKiK, pozwalającym dobrowolnie wycofać się przedsiębiorcy z zachowań, objętych zarzutem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.²

Istota decyzji zobowiązującej polega na quasi-porozumieniu się przedsiębiorcy z Prezesem UOKiK co do sposobu załatwienia sprawy, będącej przedmiotem postępowania. Porozumienie to opiera się na pośrednim przyznaniu się przedsiębiorcy do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów i zobowiązaniu się do określonego zachowania, które ma prowadzić do zakończenia tych naruszeń i zapobieżenia im w przyszłości, w zamian za odstąpienie Prezesa UOKiK od wydania decyzji z art. 26 lub 27 *uokik*, stwierdzającej fakt naruszenia zakazu z art. 24 ust. 1 *uokik* oraz od nałożenia kary pieniężnej na przedsiębiorcę.³

Jak wynika z treści art. 28 ust. 1 *uokik* Prezes UOKiK może wydać powyższą decyzję w sytuacji jednoczesnego spełnienia dwóch przesłanek:

---

² C. Banasiński, G. Piontek (red.), *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów Komentarz*, Warszawa 2009, s. 478;

³ D. Miąsik [w:] T. Skoczny (red.), *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów Komentarz*, Warszawa 2009r., s. 1048;

- uprawdopodobnienia w trakcie postępowania w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, iż przedsiębiorca stosuje niedozwoloną praktykę, o której mowa w art. 24 *uokik*,
- zobowiązania się przedsiębiorcy do podjęcia lub zaniechania działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom.

Uprawdopodobnienie (*semiplena probatio*) oznacza, że na korzyść Strony postępowania odstąpiono od udowodnienia określonych faktów na rzecz uprawdopodobnienia – na podstawie okoliczności sprawy lub innych informacji, będących podstawą wszczęcia postępowania, że stosuje on określoną w art. 24 *uokik* praktykę.⁴ Uprawdopodobnienia wymagają wszystkie przesłanki z zakazu z art. 24 ust. 1 *uokik* łącznie, a nadto Prezes UOKiK musi uznać za zasadne przyjęcie tego zobowiązania.

Wobec powyższego, stwierdzić należy, że do wydania decyzji zobowiązującej konieczne jest wystąpienie następujących przesłanek:

- a) uprawdopodobnienie bezprawności działania przedsiębiorcy**
- b) uprawdopodobnienie naruszenia zbiorowego interesu konsumentów**
- c) złożenie zobowiązania przez przedsiębiorcę**
- d) uznanie przez Prezesa UOKiK za celowe nałożenie obowiązku wykonania przedłożonych przez przedsiębiorcę zobowiązań.**

ad a) Uprawdopodobnienie bezprawności działania

Pojęcie bezprawności nie jest pojęciem prawnie zdefiniowanym. Należy zatem – zgodnie z literalnym brzemieniem – przyjąć, że „działanie bezprawne” to zachowanie sprzeczne z nakazem lub zakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umowie międzynarodowej mającej bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych oraz z zasadami współżycia społecznego. Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, tj. niezależnym od wystąpienia szkody, czy też zamiaru po stronie przedsiębiorcy dopuszczającego się działań bezprawnych. Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa⁵.

ad 1.

W świetle przepisu art. 24 ust. 1 *uokik* *zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów*. Zgodnie zaś z art. 24 ust. 2 tej ustawy *przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014r., poz. 101, j.t.)*.

⁴ M. Sieradzka [w:] K. Kohutek, M. Sieradzka, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 681;

⁵ por. *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, pod red. J. Szwaji, Warszawa 2000, s. 117-118;

Natomiast zgodnie z postanowieniami art. 479⁴⁵ k.p.c. wyrok prawomocny ma skutek wobec osób trzecich od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c.

Uchwałą z dnia 13 lipca 2006 r. Sąd Najwyższy uznał, iż praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest (...) stosowanie identycznej klauzuli, jak klauzula wpisana do rejestru niedozwolonych postanowień umownych, przez innego przedsiębiorcę, który nie był stroną lub uczestnikiem postępowania zakończonego wpisaniem danej klauzuli do rejestru (...). Praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów obejmuje również przypadki wprowadzenia jedynie zmian kosmetycznych polegających na przestawieniu szyku wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru, która wywołuje takie same skutki, godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej co wpisana do rejestru (sygn. akt: III SZP 3/2006).

Po przeprowadzeniu wstępnej analizy nadesłanego wzorca, Prezes UOKiK stwierdził, że zapis wskazany w pkt I.1 sentencji niniejszego postępowania o treści: **Operator nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia powstałe po stronie banków obsługujących Rachunki Użytkownika i Operatora**, może być tożsamy z postanowieniami o treści:

- **Bank nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienia lub nieprawidłowości, które mogą zaistnieć z przyczyn od Banku niezależnych**, wpisanym do rejestru dnia 21.09.2011r. pod numerem **2553** na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 28 kwietnia 2011r. (sygn. akt: XVII AmC 756/10);
- **Operator nie ponosi odpowiedzialności za wadliwe funkcjonowanie systemu, spowodowane przyczynami od niego niezależnymi, działaniem siły wyższej, awariami systemów i łączy innych dostawców (...)**, wpisanym do rejestru dnia 30.07.2012 pod numerem **3414** na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 27 kwietnia 2012 r. (sygn. akt: XVII AmC 5024/11).

Sąd Okręgowy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 28.04.2011r. dotyczącego klauzuli wpisanej pod pozycją 2553 w rejestrze, uznał, iż zakwestionowanie postanowienia stoi w sprzeczności z dobrymi obyczajami oraz rażąco narusza interesy konsumentów, a w konsekwencji jest niedozwolonym postanowieniem umownym. Zgodnie bowiem z regulacją art. 471 k.c. dłużnik jest obowiązany do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Uregulowanie zawarte w zakwestionowanym postanowieniu stwarza dla pozwanego sytuację korzystniejszą w stosunku do reguł odpowiedzialności odszkodowawczej, naruszając tym samym zasadę równorzędności stron. Takie ograniczenie odpowiedzialności wobec konsumenta, wynikające z przytoczonych wyżej postanowień, o tyle rażąco narusza jego interesy, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania przez podmioty, z pomocą których prowadzi swoją działalność (art. 474 k.c.). W ten sposób przedsiębiorca przenosi ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej na konsumenta. Takie postanowienie uważa się za niedozwolone na podstawie art. 385³ pkt 21 k.c., bowiem uzależnia ono odpowiedzialność kontrahenta konsumenta od wykonania przez osoby, przy których pomocy wykonuje on swoje zobowiązania.

Biorąc pod uwagę w/w rozważania Sądu, w ocenie Prezesa UOKiK, postanowienie stosowane przez Inkantor.pl może mieścić się w hipotezie przywołanych powyżej klauzul wpisanych do rejestru. Uznać zatem należy, że uprawdopodobnione zostało występowanie tożsamości porównywanych klauzul.

ad 2.

W ocenie Prezesa UOKiK postanowienie o treści:

- **Operator nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia, które wynikają z właściwości lub awarii systemów bankowych** może być tożsame z postanowieniami o treści:
- **Bank nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia lub nieprawidłowości, które mogą zaistnieć z przyczyn od Banku niezależnych**, wpisany do rejestru dnia 21.09.2011r. pod numerem **2553** na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 28 kwietnia 2011r. (sygn. akt: XVII AmC 756/10);
- **Operator nie ponosi odpowiedzialności za wadliwe funkcjonowanie systemu, spowodowane przyczynami od niego niezależnymi, działaniem siły wyższej, awariami systemów i łączy innych dostawców (...)**, wpisany do rejestru pod pozycją **3414** na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 27 kwietnia 2012r. (sygn. akt: XVII AmC 5024/11);
- **Organizator nie odpowiada za niewykonanie postanowień Regulaminu z przyczyn niemożliwych do przewidzenia, w tym awarii technicznych i niedostępności serwisu internetowego**, wpisany do rejestru dnia 17.04.2012r. pod numerem **3066** na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 23 stycznia 2012r. (sygn. akt: XVII AmC 975/11).

W tym miejscu również należy przywołać stanowisku Sądu Okręgowego, który uznał, iż postanowienie, wpisane do rejestru pod numerem 2553, stoi w sprzeczności z dobrymi obyczajami oraz rażąco narusza interesy konsumentów, a w konsekwencji jest niedozwolonym postanowieniem umownym. Jak wyżej wspomniano, zgodnie z treścią art. 471 k.c. dłużnik jest obowiązany do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Uregulowanie zawarte w zakwestionowanym postanowieniu stwarza dla pozwanego sytuację korzystniejszą w stosunku do ogólnych reguł odpowiedzialności odszkodowawczej, naruszając tym samym zasadę równorzędności stron. Takie ograniczenie odpowiedzialności wobec konsumenta, wynikające z przytoczonych powyżej postanowień, o tyle rażąco narusza jego interesy, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania przez podmioty, z pomocą których prowadzi swoją działalność (art. 474 k.c.). W ten sposób przedsiębiorca przenosi ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej na konsumenta. Takie postępowanie uważa się za niedozwolone na podstawie art. 385³ pkt 21 k.c., bowiem uzależnia ono odpowiedzialność kontrahenta konsumenta od wykonania zobowiązań przez osoby, przy których pomocy wykonuje on swoje zobowiązania.

Biorąc pod uwagę powyższe analizy Sądu należy wskazać, że postanowienie, o którym mowa w pkt I.2 sentencji postanowienia może być tożsame z przywołanymi wyżej postanowieniami wpisanymi do rejestru.

W związku z powyższym, w ocenie Prezesa UOKiK, należy uznać za uprawdopodobnione występowanie tożsamości klauzuli użytej przez Spółkę Inkantor.pl z klauzulami wpisanymi do rejestru.

ad b) Uprawdopodobnienie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów sformułowała definicję negatywną pojęcia zbiorowego interesu konsumentów, stanowiąc w art. 24 ust. 3 *uokik*, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. W świetle art. 1 ust. 1 *uokik* przyjąć należy, że ze zbiorowymi interesami konsumentów mamy do czynienia wówczas, gdy działania przedsiębiorcy są powszechne i mogą dotknąć każdego potencjalnego konsumenta, będącego kontrahentem przedsiębiorcy. Przedmiotem ochrony nie są zatem interesy indywidualnego konsumenta lub grupy indywidualnych konsumentów, ale wszystkich – aktualnych lub potencjalnych klientów – traktowanych jako grupa uczestników rynku zasługująca na szczególną ochronę (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 10 lipca 2008r., sygn. akt: VI ACa 306/08)⁶.

Stanowisko to potwierdzone zostało również w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w uzasadnieniu wyroku z dnia 12 września 2003 r. (sygn. akt: I CKN 504/01) stwierdził, iż: *nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy antymonopolowej można wszczynać tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem nieograniczonej liczbie potencjalnych konsumentów.*

W ocenie Prezesa UOKiK, praktyki zarzucane Inkantor.pl mogły zatem dotyczyć wszystkich potencjalnych konsumentów, którzy chcieliby korzystać z usług oferowanych przez Spółkę na podstawie *Regulaminu*. Oznacza to *de facto*, że za uprawdopodobniony należy uznać fakt, że przedmiotowe praktyki mogą dotyczyć nieokreślonego z góry kręgu adresatów, a zatem mogły naruszać zbiorowe interesy konsumentów.

Na poparcie powyższego należy przytoczyć pogląd zaprezentowany przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w wyroku z 13 stycznia 2009r., zgodnie z którym ***jeżeli potencjalną daną praktyką przedsiębiorcy może być dotknięty każdy konsument w analogicznych okolicznościach, to ma miejsce naruszenie zbiorowych interesów*** (sygn. akt: XVII Ama 26/08). Tak więc w rozpatrywanym stanie faktycznym, działania Spółki nie dotyczyły interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz uprawdopodobniono, że mogły wpływać niekorzystnie na interesy potencjalnie nieokreślonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna, wspólna dla całej, licznej grupy ewentualnych kontrahentów przedsiębiorcy.

Jak już wcześniej wspomniano, zgodnie ze stanowiskiem doktryny, uprawdopodobnienie (*semiplena probatio*) pojmowane jako środek zastępczy dowodu w ścisłym znaczeniu, niedający pewności, ale wyłączne prawdopodobieństwo twierdzenia o jakimś fakcie, stanowi odstępstwo od ogólnej reguły dowodzenia twierdzonych faktów na

---

⁶ D. Miąsik [w:] T. Skoczny (red.), *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów Komentarz*, Warszawa 2009, s. 962;

korzyść tej strony, której ustawa zezwala w określonym wypadku na uprawdopodobnienie faktu, na który się powołuje, zamiast udowadniania go. Jest to środek zwolniony z formalizmu zwykłego postępowania dowodowego, mający na celu przyspieszenie postępowania w sprawie.⁷ Mając tę okoliczność w szczególności na uwadze, Prezes UOKiK, w konsekwencji przyjęcia zobowiązania przedsiębiorcy, zastosował przepis art. 243 k.p.c. w związku z art. 84 *uokik* stanowiący, iż *zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne, ilekroć ustawa przewiduje uprawdopodobnienie zamiast dowodu.*

W przypadku uprawdopodobnienia bezprawności organ odstępuje od udowodnienia określonych faktów na korzyść przedsiębiorcy. Prezes UOKiK zgromadził w niniejszej sprawie informacje i dokumenty pozwalające uznać za uprawdopodobnione, że Inkantor.pl naruszyła przepis art. 24 ust. 1 pkt 1 *uokik*.

Ad c) Złożenie zobowiązania przez przedsiębiorcę

Oprócz uprawdopodobnienia wyżej omówionych przesłanek, warunkiem pozwalającym na wydanie decyzji zobowiązującej przez Prezesa UOKiK jest zobowiązanie się przez przedsiębiorcę do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia naruszeniom. Zobowiązanie przedsiębiorcy stanowi jednostronny akt woli, który w sytuacji wydania decyzji na podstawie art. 28 ust.1 *uokik* staje się obowiązkiem prawnym.⁸

Zobowiązanie może polegać na podjęciu działania bądź zaniechania, w zależności od tego, jaka postać zachowania przedsiębiorcy będzie niezbędna do zabezpieczenia interesów konsumentów.

W przedmiotowej sprawie, Spółka Inkantor.pl zobowiązała się do wykonania działań zmierzających do zapobieżenia zarzucanym przez Prezesa UOKiK naruszeniom zbiorowych interesów konsumentów polegających na: usunięciu stosowanego we wzorcu umowy pn. *Regulamin* postanowienia o treści: *Operator nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia powstałe po stronie banków obsługujących Rachunki Użytkownika i Operatora, i zastąpienie go postanowieniem w brzmieniu: Operator nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia powstałe po stronie banków obsługujących Rachunki Użytkownika* oraz postanowienia: *Operator nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia, które wynikają z właściwości lub awarii systemów bankowych, i zastąpienie go postanowieniem w brzmieniu: Operator nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek opóźnienia, które wynikają z właściwości lub awarii systemów bankowych wykorzystywanych przez Użytkownika.*

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż przesłanka złożenia przez przedsiębiorcę wniosku o wydanie decyzji w trybie art. 28 *uokik* została spełniona.

Ad d) Uznanie przez Prezesa UOKiK za celowe nałożenie obowiązku wykonania przedłożonych przez przedsiębiorcę zobowiązań

⁷ T. Demendecki, Komentarz do art. 243 Kodeksu postępowania cywilnego, Lex online 2012;

⁸ M. Sieradzka [w:] K. Kohutek, M. Sieradzka, *Ustawa (...)*, op. cit., s. 681-682;

Wobec faktu złożenia przez Inkantor.pl stosownego zobowiązania, Prezes UOKiK uznał za zasadne przyjęcie zobowiązania w zakresie przez Spółkę przedstawionym. Wskazać należy, iż zaproponowane przez przedsiębiorcę zobowiązanie doprowadzi do całkowitego wyeliminowania naruszeń wobec konsumentów, a złożenie stosownego wniosku na wstępnym etapie postępowania pozwoliło na skrócenie postępowania dowodowego. Stąd wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej należało uwzględnić.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie I sentencji decyzji.

Ad II. Obowiązek składania informacji o stopniu realizacji zobowiązania

Stosownie do art. 28 ust. 3 *uokik* elementem obligatoryjnym decyzji zobowiązującej jest nałożenie przez Prezesa UOKiK obowiązku składania w terminie wyznaczonym przez organ ochrony konsumentów informacji o stopniu realizacji zobowiązań, m.in. w formie sprawozdania z wykonania nałożonego zobowiązania. Nałożenie zaś obowiązku sprawozdawczego zwalnia Prezesa UOKiK z konieczności monitorowania zachowań przedsiębiorcy⁹, a pozwala skoncentrować się na efekcie końcowym realizacji zobowiązań, jakim jest sprawozdanie. Inkantor.pl powinna zatem **w terminie do 31 lipca 2014r. przedłożyć poprawiony *Regulamin* oraz wykazać zamieszczenie go na swojej stronie internetowej w zakreślonym niniejszą decyzją terminie.**

Wyznaczony na złożenie sprawozdania termin do 31 lipca 2014r. jest terminem odpowiednim, wystarczającym do wykonania nałożonego obowiązku.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w punkcie II sentencji decyzji.

Jednocześnie poucza się, że na podstawie art. 81 ust. 1 *uokik* w związku z art. 478²⁸ §2 k.p.c. **od niniejszej decyzji przysługuje Stronie odwołanie** do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **za pośrednictwem** Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy w terminie **dwutygodniowym** od dnia jej doręczenia.

*Z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Bydgoszczy
Dorota Karczewska*

Otrzymują:

- 1. Inkantor.pl Sp. z o.o.
ul. Rubież 46/C5
61 – 612 Poznań**
- 2. a/a.**

⁹

D. Miąsik, [w:] T. Skoczny (red.), *Ustawa (...)*, op. cit., s. 1055.